

Biała Podlaska, dnia 8 kwietnia 2022 r.

Wojewoda lubelski

PETYCJA

w sprawie podjęcia działań w ramach nadzoru nad działalnością organów samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej tj. Prezydentem Miasta Biała Podlaska oraz Radą Miasta Biała Podlaska w zakresie procesu stanowienia aktów prawa miejscowego

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wnoszę w interesie publicznym petycję o podjęcie działań w ramach nadzoru nad działalnością organów samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej tj. Prezydentem Miasta Biała Podlaska oraz Radą Miasta Biała Podlaska w zakresie procesu tworzenia aktów prawa miejscowego m.in.

- wezwanie organów o zaprzestanie naruszeń prawa,
- wykorzystanie wszelkich innych dostępnych prawem środków w celu doprowadzenia do stanu dochowania przez te organy należytej staranności nad procesem stanowienia prawa.

UZASADNIENIE

Petycja jest wynikiem badań - prowadzonych przez autora zajmującego się naukowo problematyką administracji publicznej - w zakresie funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 171 ust 1 i ust. 2 Konstytucji RP działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności, zaś jednym z

organów nadzoru jest wojewoda. Wystąpienie do wojewody ma na celu zasygnalizowanie organowi nadzoru istotnych problemów związanych z procesem tworzenia prawa w Białej Podlaskiej.

W 2021 r. do Rady Miasta Biała Podlaska zostały wniesione petycje wskazujące na przykłady naruszeń prawa przez organy samorządu. Petycje te zostały uznane za zasadne, zaś potwierdzeniem tego są dane zaprezentowane w tabeli.

Choć wystąpienie jest wyrazem refleksji w tym zakresie, to **jego istota opiera się na faktach czyli zdarzeniach**, które miały miejsce w praktyce samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej w 2021 r. i 2022 r.

W 2021 r. do Rady Miasta Biała Podlaska zostały wniesione petycje wskazujące na przykłady naruszeń prawa. Petycje **te zostały uznane za zasadne**, co znajduje odzwierciedlenie w zaprezentowanej tabeli.

L.p.	Data i przedmiot petycji	Zarzut petycji	w	Nr i data uchwały Rady Miasta	Stanowisko Rady Miasta
1.	6 kwietnia 2021 r. Jednolite teksty uchwał	Naruszenie rozporządzenia		XXIV/38/21 28 maja 2021	Petycja uznana za zasadną
2.	27 września 2021 r. Statut miasta	Naruszenie ustawy		XXX/86/21 29 listopada 2021 r.	Petycja uznana za zasadną
3.	14 października 2021 r. Obywatelska inicjatywa uchwałodawcza	Niewykonanie delegacji ustawowej		XXX/87/21 29 listopada 2021 r.	Petycja uznana za zasadną
4.	25 listopada 2021 Inicjatywa lokalna	Niewykonanie delegacji ustawowej		XXXI/105/21 29 grudnia 2021 r.	Petycja uznana za zasadną
5.	27 grudnia 2021 Młodzieżowa Rada Miasta	Niewykonanie delegacji ustawowej		XXXIII/17/22 7 marca 2022 r.	Petycja uznana za zasadną

6.	28 grudnia 2021 Młodzieżowa Rada Miasta	Naruszenie ustawy	XXXIII/18/22 7 marca 2022 r.	Petycja uznana za zasadną
7.	29 grudnia 2021 Statut miasta Bialska Rada Seniorów	Niewykonanie delegacji ustawowej	XXXIII/19/22 7 marca 2022 r.	Petycja uznana za zasadną

Wszystkie te petycje (poza nr 1) zostały wniesione przez autora i wskazywały na wady procesu stanowienia prawa. Uznając petycje za zasadne, Rada Miasta podjęła uchwały w sprawie zmiany przepisów prawa.

Na tym tle niezbędne jednak staje się dokonanie refleksji w zakresie jakości tworzenia prawa na poziomie samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej. **Opisane przykłady w szczególności brak realizacji delegacji ustawowej to przypadki istotnego, rażącego naruszenia prawa.** Trudno wyobrazić sobie bardziej czytelny przykład zaniedbań legislacyjnych niż brak realizacji delegacji ustawowej (obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, inicjatywa lokalna). Trudno również zrozumieć powody, dla których nie opracowano projektu uchwały w sprawie statutu Młodzieżowej Rady Miasta skoro ustawodawca w sposób jednoznaczny wyznaczył organowi termin 6 – miesięcy tj. do dnia 23 grudnia 2021 r.

Co więcej, pogląd o konieczności dołożenia należytej staranności w procesie tworzenia prawa znajduje potwierdzenie również w ostatnich rozstrzygnięciach nadzorczych wojewody lubelskiego:

- nr PN-II.4131.15.2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. **stwierdzającym nieważność uchwały** nr XXXI/109/21 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 480). Jak zasygnalizował organ nadzoru, Rada Miasta podejmując w/w uchwałę nie wypełniła delegacji ustawowej, a jej działanie, jako zawężające upoważnienie udzielone przez ustawodawcę w procesie tworzenia prawa stanowi **istotne naruszenie prawa,**

- nr PN- II.4131.129.2022 z dnia 30 marca 2022 r. **stwierdzającym nieważność uchwały** nr XXXIII/24/2022 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 7 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Biała Podlaska w 2022 roku, w części obejmującej § 12 Programu, stanowiącego załącznik do uchwały (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1718). Jak stwierdził organ nadzoru, Rada Miasta uchwaliła zapis nieczytelny dla przeciętnego odbiorcy norm prawnych, zaś § 12 Programu, nie stanowi wypełnienia upoważnienia ustawowego a w konsekwencji jest **obarczona istotną wadą prawną**.

Stan ten wymaga zmiany. Mieszkańcy mają prawo oczekiwać, że jakość tworzonego prawa będzie na najwyższym poziomie. Ma to wpływ na wizerunek miasta, pewność i stabilność systemu prawnego oraz zaufanie do organów samorządu.

Jako osoba dzieląca się wiedzą z Radą Miasta w tym zakresie, doceniam, iż jest ona wykorzystywana do poprawy stanu spraw w Białej Podlaskiej. Nie ulega jednak wątpliwości, iż to nie mieszkaniec powinien zastępować organy miasta w realizacji ich ustawowych obowiązków. Mieszkaniec jako podatnik finansujący działalność organów samorządu ma natomiast prawo oczekiwać, iż wskazany stan powtarzających się (w okresie ostatnich 12 miesięcy) naruszeń prawa ulegnie zmianie.

Brak delegacji ustawowej, niezgodność uchwały z aktami rangi ustawowej, brak realizacji delegacji ustawowej, brak dostosowania przez 6 miesięcy aktu prawa miejscowego do wymogów wynikających z ustawy **to przykłady istotnego naruszenia prawa**.

Ponieważ autor petycji nie jest w stanie doprowadzić do stanu poprawy jakości tworzonego prawa, zaś kolejne przypadki nieprawidłowych działań w tym zakresie miały miejsce w 2022 r. (wskazane rozstrzygnięcia wojewody z dnia 25 stycznia 2022 r. oraz 30 marca 2022 r.), niezbędne jest zasygnalizowanie wojewodzie konieczności podjęcia stosownych działań w ramach nadzoru. Wydaje się to jedyne rozwiązanie mogące doprowadzić do dołożenia należytej staranności przez organy samorządu.

Szczegółowa argumentacja została zaprezentowana w petycjach wymienionych w tabeli na s. 2. W/w petycje i uchwały Rady Miasta przesyłam w załączeniu.

Proszę o poinformowanie autora o podjętych czynnościach poprzez przekazanie odpowiedzi wyłącznie drogą e-mailową.

W zał.

- petycje i uchwały Rady Miasta

Biała Podlaska, dnia 16 kwietnia 2022 r.

Wojewoda lubelski

UZUPEŁNIENIE PETYCJI

z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie podjęcia działań w ramach nadzoru nad działalnością organów samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej tj. Prezydentem Miasta Biała Podlaska oraz Radą Miasta Biała Podlaska w zakresie procesu stanowienia aktów prawa miejscowego

UZASADNIENIE

W dniu 8 kwietnia 2022 r. autor wniósł petycję o podjęcie działań w ramach nadzoru nad działalnością organów samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej tj. Prezydentem Miasta Biała Podlaska oraz Radą Miasta Biała Podlaska w zakresie procesu tworzenia aktów prawa miejscowego m.in.

- wezwanie organów o zaprzestanie naruszeń prawa,
- wykorzystanie wszelkich innych dostępnych prawem środków w celu doprowadzenia do stanu dochowania przez te organy należytej staranności nad procesem stanowienia prawa.

W wystąpieniu tym wykazano przypadki istotnego naruszenia prawa przez organy samorządu terytorialnego w Białej Podlaskiej.

Ponieważ po wniesieniu tej petycji, w dniu 12 kwietnia 2022 r. wojewoda lubelski stwierdził nieważność kolejnej uchwały Rady Miasta Biała Podlaska, zasadne jest uzupełnienie wykazu stwierdzonych naruszeń prawa o dodatkowe rozstrzygnięcia nadzorcze. Poniżej zaktualizowany katalog tych rozstrzygnięć wojewody podjętych w 2022 r.:

- nr IF-II.4131.35.2021 z dnia 3 stycznia 2022 r. **stwierdzające nieważność uchwały** nr XXX/90/21 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Biała Podlaska pod nazwą „Os. Akademicka” w części. Jak wykazał organ nadzoru, uchwała została podjęta przez Radę Miasta **z istotnym naruszeniem** zasad sporządzania planu miejscowego polegającym na sprzeczności ustaleń części tekstowej z rysunkiem zmiany planu,

- nr PN-II.4131.15.2022 z dnia 25 stycznia 2022 r. **stwierdzające nieważność uchwały** nr XXXI/109/21 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 480). Jak zasygnalizował organ nadzoru, Rada Miasta podejmując w/w uchwałę nie wypełniła delegacji ustawowej, a jej działanie, jako zawężające upoważnienie udzielone przez ustawodawcę w procesie tworzenia prawa stanowi **istotne naruszenie prawa**,

- nr PN- II.4131.129.2022 z dnia 30 marca 2022 r. **stwierdzające nieważność uchwały** nr XXXIII/24/2022 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 7 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Biała Podlaska w 2022 roku, w części obejmującej § 12 Programu, stanowiącego załącznik do uchwały (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1718). Jak stwierdził organ nadzoru, Rada Miasta uchwaliła zapis nieczytelny dla przeciętnego odbiorcy norm prawnych, zaś § 12 Programu, nie stanowi wypełnienia upoważnienia ustawowego a w konsekwencji jest **obarczona istotną wadą prawną**,

- nr PN- II.4131.137.2022 z dnia 12 kwietnia 2022 r. stwierdzające nieważność uchwały nr XXXIII/28/22 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 7 marca 2022 r. w zmiany uchwały w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Biała Podlaska na lata 2021 – 2025. Jak zasygnalizował organ nadzoru, Rada Miasta podejmując w/w uchwałę nie wypełniła delegacji ustawowej co stanowi **istotne naruszenie prawa**. Ponadto Rada Miasta wbrew przepisom nadała uchwale wsteczną moc obowiązującą, a także naruszyła zasadę określoności prawa,

wprowadzając przepisy o niejednoznacznym oraz przekroczyła granicę upoważnienia ustawowego.

Powołane rozstrzygnięcia wojewody odnoszące się wyłącznie do 2022 r. wraz z przypadkami zasygnalizowanymi w petycjach złożonych do Rady Miasta Białą Podlaska w 2021 r. i uznanymi przez ten organ za zasadne, potwierdzają stanowisko o istotnych, powtarzających się naruszeniach prawa.